

Taikus judėjimas už gyvosios gamtos išsaugojimą VŠĮ „Girių inspekcija“

Kodas 306625563, Didlaukio g. 42-8, LT-08330 Vilnius, tel. +37067934089, el.paštas: giriuinspekcija@gmail.com
LT487189900010700257

PASTABOS IR PASIŪLYMAI

2026-05-14

Vilnius

DĖL APLINKOS MINISTRO ĮSAKYMO PROJEKTO DĖL LIETUVOS ERDVINĖS INFORMACIJOS PORTALO NUOSTATŲ PAKEITIMO

Įvertinę projekto atitiktį Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir suinteresuotų miškų išsaugojimu Lietuvos piliečių poreikiams ir aplinkos apsaugos specialistų dėl miškų būklės išvadoms¹ teikiame pastabas ir pasiūlymus „Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. kovo 26 d. įsakymo Nr. D1-98 „Dėl Lietuvos erdvinės informacijos portalo pertvarkymo ir jo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektui“, paskelbtam derinti TAIS sistemoje (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/23a80dc0438a11f18091f24c9e0d719a>) (Toliau - Projektas).

Pritariame Lietuvos erdvinės informacijos portalo plėtrai, erdvinė duomenų sąveikumo didinimui ir nuotoliniais metodais gautų duomenų centralizuotam tvarkymui. Ortofotografiniai planai, palydovinės nuotraukos, bepiločių skraidyklių, nuotolinio skenavimo ir kiti erdviniai duomenys yra svarbūs aplinkos apsaugos, teritorijų planavimo, želdynų, miškų, saugomų teritorijų ir viešojo intereso stebėsenai.

Tačiau atkreipiame dėmesį, kad **projekto 1.16 papunkčiu siūlomame Lietuvos erdvinės informacijos portalo nuostatų 44¹ punkte** numatoma, jog prieiga prie Nuostatų 19.6 papunktyje nurodytų duomenų būtų teikiama tik valstybės institucijoms ir įstaigoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms vykdyti. Toks ribojimas gali nepagrįstai susiaurinti visuomenės, mokslo įstaigų, nevyriausybinė organizacijų ir žurnalistų galimybes naudoti viešojo intereso aplinkosauginei stebėsenai svarbius duomenis.

Siūlome **projekto 1.16 papunkčiu siūlomą Nuostatų 44¹ punktą** patikslinti numatant, kad prieiga prie ortofotografinių planų, palydovinių nuotraukų, bepiločių skraidyklių, nuotolinio skenavimo ir kitų nuotoliniais metodais gautų duomenų, kiek tai neprieštarauja nacionalinio saugumo, asmens duomenų apsaugos, komercinių paslapčių ir kitiems teisės aktų reikalavimams, galėtų būti suteikiama ir visuomenei, mokslo įstaigoms, nevyriausybinėms organizacijoms bei žurnalistams viešojo intereso, aplinkos apsaugos ir teritorijų stebėsenos tikslais.

¹ https://www.akoalicija.lt/aplinkos_bukle/miskininkyste

Siūlome projekto 1.16 papunkčiu siūlomą Nuostatų 44¹ punktą išdėstyti taip:

„44¹. Nuostatų 19 punkte, išskyrus Nuostatų 19.6 papunktį, nurodyti duomenys skirti Portalo veiklai užtikrinti. Nuostatų 19.6 papunktyje nurodyti duomenys, kiek tai neprieštarauja nacionalinio saugumo, asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinių paslapčių apsaugos ir kitiems teisės aktų reikalavimams, yra viešai prieinami visuomenei. Tais atvejais, kai dėl teisės aktuose nustatytų ribojimų šie duomenys negali būti teikiami viešai, prieiga prie jų teisės aktų nustatyta tvarka gali būti teikiama valstybės institucijoms ir įstaigoms, mokslo ir studijų institucijoms, nevyriausybinėms organizacijoms, žurnalistams ir kitiems suinteresuotiems asmenims, kai tokia prieiga reikalinga viešojo intereso, aplinkos apsaugos, teritorijų, želdynų, miškų, saugomų teritorijų būklės stebėsenos, tyrimų ar visuomenės informavimo tikslais.“

Toks sprendimas sustiprintų skaidrumą, visuomenės dalyvavimą aplinkosauginiuose sprendimuose ir padėtų efektyviau identifikuoti galimus pažeidimus, žemės naudojimo pokyčius, neteisėtus kirtimus, želdynų nykimą ar saugomų teritorijų būklės pokyčius.

Pažymime, kad mūsų organizacijos veikla laikytina visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais veikla pagal Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 31³⁵ straipsnį ir remiasi Orhuso konvencija.

Pagarbiai,

VšĮ „Girių inspekcija“